

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **T. T. N.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 12. 2014, č. j. CPR-12970-6/ČJ-2014-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 27. 2. 2015, č. j. 50 A 10/2014 – 59,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydala dne 11. 7. 2014 rozhodnutí č. j. KRPE-28634-72/ČJ-2014-170022-SV, kterým uložila žalobkyni dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 a písm. b) bod 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovila dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie v délce 5 let. Důvodem vyhoštění bylo, že žalobkyně pobývá na území České republiky bez víza, ač k tomu není oprávněna, nebo bez platného oprávnění k pobytu, tedy v rozporu se zákonem o pobytu cizinců maří výkon správního rozhodnutí a opakovaně porušuje právní předpis. Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a jeho závěry potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou u krajského soudu, ve které namítala nepřiměřenost rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, a to zejména pokud jde o zásah do jejího soukromého a rodinného života, a tvrdila, že správní orgán nedostatečně zjišťoval skutkový stav. Krajský soud však žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti zamítavému rozsudku krajského soudu blanketní kasační stížnost ze dne 1. 4. 2015, kterou spojila s návrhem na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku žalobkyně uvedla, že její individuální zájem na ochraně procesních práv významně převyšuje potenciální újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, či potenciální ohrožení důležitého veřejného zájmu. Přiznání odkladného účinku podle stěžovatelky nemůže způsobit jakoukoliv újmu jakékoliv třetí osobě. Ačkoliv lze připustit, že by realizace pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění mohla být ve veřejném zájmu, nelze tento zájem stavět do konfliktu s výše uvedeným zájmem stěžovatelky na spravedlivý proces, jelikož zájem jednotlivce spojený se zcela zásadními dopady do stěžovatelčina života převyšuje jakýkoliv důležitý veřejný zájem. Pro podporu své argumentace odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 – 37, ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100 a ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96, publ. pod č. 786/2006 Sb. NSS.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže souhlasit, neboť by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, kterým je požadavek, aby se na území ČR zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád ČR. Má-li být správní opatření ve formě správního vyhoštění při zjištění neoprávněnosti pobytu na území ČR opatřením účinným, musí jeho účinky nastat co nejdříve po spáchání protiprávního jednání. Další legalizaci pobytu cizinců na území ČR z důvodu využití všech opravných prostředků v rámci správního či soudního řízení je bezdůvodně prodlužována doba jejich dalšího pobytu na území ČR, během které se cizincům nabízí, aby např. prostřednictvím svých vazeb na území dosáhli důvodnosti aplikace § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců pro nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jejich soukromého a rodinného života. Žalovaná proto navrhla, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

II.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz stěžovatelkou zmiňované usnesení NSS č. j. 2 Afs 77/2005 - 96).

[7] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká

přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na osobě a situaci stěžovatele. Je proto především na stěžovateli, aby tvrdil a prokázal vznik újmy. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení ke kasační stížnosti.

[9] V dané věci je dotčeno právo na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci T. P. a K. M. proti Spojenému království, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci Buckley proti Spojenému království, č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

[10] Tento pozitivní závazek musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při vyvažování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do stěžovatelčiných práv by na stupnici závažnosti zásahu „podstatný - mírný - nízký“ byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by stěžovatelka musela opustit území členských států Evropské unie již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o její kasační stížnosti. Nemohla by proto náležitě chránit své zájmy díky možnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení NSS ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto vyvažování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné na jednu misku vah položit zájem stěžovatelky na ochraně jejích výše uvedených procesních práv a na druhou misku vah zájem společnosti na tom, aby se na území státu zdržovali pouze cizinci, kteří dodržují zákony, a nikoli cizinci, kteří svým dlouhodobým postojem k dodržování zákonů dávají najevo svou neúctu k právnímu systému hostitelské země, jak naznačuje ve svém vyjádření žalovaná. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení

§ 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčího žalobkyni s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, na stupnici závažnosti zásahu „podstatný – mírný - nízký“ by újma způsobená stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku byla podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Přiznání odkladného účinku proto není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci by Nejvyšší správní soud nectil výše popsany závazek státu umožnit stěžovatelce, do jejíhož práva na respektování soukromého a rodinného života by bylo zasaženo, účinně chránit své zájmy. Pokud by došlo ke správnímu vyhoštění stěžovatelky, jen stěží by bylo možno hovořit o spravedlivém rozhodování o její kasační stížnosti, které by dostatečně respektovalo zájmy vyplývající z čl. 8 Úmluvy, jak vyžaduje výše citovaná judikatura. Tím ovšem nemá být řečeno, že je třeba přiznávat odkladný účinek všem kasačním stížnostem proti zamítavému rozsudku o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. I zde je třeba zvažovat individuální okolnosti každé konkrétní věci. Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[13] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky v záhlaví označeného rozsudku krajského soudu, i rozhodnutí žalované. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně proto není v právní moci. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu